

การใช้มาตรการทางจริยธรรมควบคุม
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสหรัฐอเมริกา
Adopting ethical measures to control concentration
in the U.S. House of Representatives.

พงษ์ศักดิ์ มงคลรัตน์¹

Receive 19 March 2025; Revised 29 May 2025; Accepted 20 June 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการใช้มาตรการทางจริยธรรมควบคุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเรื่องการใช้มาตรการควบคุมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนของสหรัฐอเมริกา และเพื่อนำมาเปรียบเทียบเรื่องการควบคุมการการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนของประเทศไทย

มาตรการทางจริยธรรมเป็นเรื่องที่นานาประเทศให้ความสำคัญและถือเป็นมาตรฐานสากล โดยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้นได้บัญญัติไว้ในกฎหมายในระดับรัฐธรรมนูญและกฎหมายระดับรองทั้งของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้ศึกษาได้ค้นคว้า รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา (Constitution of the United States) และประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958.) ส่วนประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่ง

¹ Pongsak Mongkolrat

สาขาวิชานิติศาสตรุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Doctor of Laws, Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University
E-mail: Pongsak_2268@hotmail.com

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง พ.ศ. 2561

ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดโทษที่ชัดเจน และศาลสูงสุด (Supreme Court) ศาลเดียวเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยพิจารณาคดีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ส่วนของประเทศไทยผู้ที่มีอำนาจในการวินิจฉัยพิจารณาคดีคือ ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลฎีกา และประธานศาลฎีกาแต่งตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระ ซึ่งอำนาจดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญและประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958) ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นได้ใช้คำว่า“จริยธรรม”ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง พ.ศ. 2561

คำสำคัญ : มาตรการทางจริยธรรม, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสหรัฐอเมริกา

Abstract

The study of the use of ethical measures to control members of the United States House of Representatives aims to examine the use of ethical measures to control members of the United States House of Representatives who violate or fail to comply with ethical measures and to compare the use of ethical measures to control members of the Thai House of Representatives who violate or fail to comply with ethical measures seriously.

Ethical measures are an issue that many countries give importance to and are considered international standards. Violations or failures to comply with ethical standards are stipulated in laws at the constitutional and subordinate laws of the United States, in which the researcher has studied the Constitution of the United States and the Code of Ethics for Government Service 1958. For Thailand, the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560, the Organic Act on the Prevention and Suppression of Corruption B.E. 2542, and the Supreme Court's General Assembly Rules on the Consideration of Cases Regarding Violations or Failure to Comply with Ethical Standards Seriously B.E. 2561.

The United States has clearly defined penalties, and the Supreme Court is the only court with authority to adjudicate cases of violations or non-compliance with ethical standards. In Thailand, the people with authority to adjudicate cases are the Constitutional Court and the Supreme Court, and the President of the Supreme Court appoints an independent panel of investigators, and this authority is stipulated in the Constitution.

The Constitution and the Code of Ethics for Government Service 1958 of the United States use the term "ethics", while the Constitution of the Kingdom of Thailand 2017, the Organic Act on the Prevention and Suppression of Corruption 1999, and the Supreme Court's General Assembly Rules on the Consideration of Judgment in Cases Regarding Serious Violations or Non-Compliance with Ethical Standards 2018.

Keywords : Ethical measures, United States House of Representatives Members

1. บทนำ

จริยธรรมของบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของจริยธรรมทางสังคม ดังนั้นคำว่า จริยธรรม (Ethics) ตามความหมายทางศาสนา หมายถึง ความดีงาม ความถูกต้อง ความเหมาะสม ที่คนในสังคมหนึ่ง ๆ ได้ยอมรับถือปฏิบัติเป็นหลักทางศีลธรรม (Moral Principles) หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าจริยธรรมคือ เครื่องมือในการวัดความดี ความไม่ดี ความถูกต้อง ความผิด ความเหมาะสม ความไม่เหมาะสมแห่งพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม และอีกแง่หนึ่งจริยธรรมไม่เป็นหลักสากลโดยทั่วไป กล่าวคือ จริยธรรมในสังคมหนึ่งอาจจะไม่ถูกยอมรับในอีกสังคมหนึ่งก็เป็นได้ แต่จริยธรรมโดยทั่วไปย่อมหมายถึงความดีงาม ความถูกต้องและความเหมาะสมนั้นจะต้องมีลักษณะสำคัญคือพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนหมู่มากหรือส่วนใหญ่ พฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดความพอใจ การยอมรับของคนในสังคมนั้นเป็นส่วนใหญ่พฤติกรรมนั้นทำให้เกิดประโยชน์ทั้งตนและผู้อื่นในสังคม และพฤติกรรมนั้นเหมาะสมกับกาลเวลา สถานที่ และบุคคล ซึ่งเป็นจริยธรรมทั่วไปของวิญญูชนทั่วไป

จริยธรรมเป็นแนวคิดอัตนัยและเปิดกว้างมาก มันสามารถอ้างถึงหลักการรัฐธรรมนูญที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว หรืออาจหมายถึงหลักการที่มนุษย์ยังไม่ได้กำหนด จริยธรรมเป็นเรื่องยากที่จะนำไปใช้เนื่องจากอัตวิสัยของมัน แม้ว่าการระบุคำถามจะเป็นสิ่งที่ท้าทาย แต่เราไม่ควรถูกขัดขวางไม่ให้ยอมรับมัน อย่างที่เราทราบกันดีว่าการทุจริตเพิ่มขึ้นอย่างมาก แม้จะมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อต่อสู้กับการทุจริต แต่ก็ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก ด้วยเหตุนี้ เป้าหมายของบทความนี้คือการแสดงให้เห็นว่าแนวคิดตามรัฐธรรมนูญ (The Concept of Constitution) สามารถเชื่อมโยงกับจริยธรรมได้อย่างไร นี่คือการที่ฝ่ายนิติบัญญัติและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ควรคำนึงถึงเมื่อตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ²

² Noor Fariyah Mohd Noor, "Constitution and Ethics," International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, June 13, 2022, <https://hrmars.com/index.php/IJARBS/article/view/14676/Constitution-and-Ethics>.

รัฐธรรมนูญอาจกล่าวได้ว่าสะท้อนถึงอีกมิติทางวัฒนธรรมและสัญลักษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รวมถึงมิติเชิงบรรทัดฐาน (Norm) ในแง่ของการแสดงออกของ ค่านิยมทางการเมือง (Political Values) และจริยธรรมสูงสุด มิติการสร้างอัตลักษณ์ (Identity) มิติเชิงบวกและทะเยอทะยานของจุดจบที่สำคัญ และมิติทางการเมือง การมีส่วนร่วม และวิธีหนึ่งในการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรัฐธรรมนูญและ สิ่งแวดล้อมคือการแยกแยะระหว่างวิสัยทัศน์ทางการเมือง และจริยธรรมที่แตกต่างกัน ของรัฐธรรมนูญ สามารถโต้แย้งได้ว่าการรับรู้ที่แตกต่างกันของรัฐธรรมนูญ หรือ รัฐธรรมนูญได้รับแจ้งจากจริยธรรมประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน³

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา (United States Constitution) นั้นมีการเชื่อมโยง กันอย่างลึกซึ้งกับหลักการทางจริยธรรม การกำหนด การกำกับดูแล และ พฤติกรรมต่าง ๆ ในขณะที่รัฐธรรมนูญจะกำหนดกรอบสำหรับกฎหมายและระเบียบ แต่ประสิทธิภาพของรัฐธรรมนูญขึ้นอยู่กับคุณค่าทางจริยธรรมที่รองรับความสัมพันธ์นี้ มีความสำคัญทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เนื่องจากการพิจารณาทางจริยธรรม มีอิทธิพลต่อการตีความและการประยุกต์ใช้ในหลักการรัฐธรรมนูญ

รากฐานทางจริยธรรมของรัฐธรรมนูญ จึงสะท้อนถึงคุณค่าทางจริยธรรม โดยเน้นถึงความเป็นไปในเชิงบวกระบอบประชาธิปไตย (Democracy) แต่ก็มีข้อโต้แย้ง ว่าระบบคุณค่าที่อิงจากศักดิ์ศรีของมนุษย์ควรเป็นแนวทางในการตีความหลักการ ทางจริยธรรม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความถูกต้องตามกฎหมายของการกำกับดูแล รัฐธรรมนูญ เนื่องจากกำหนดพฤติกรรมที่ยอมรับได้และต้องปกป้องประชาชนจาก การการกระทำของรัฐบาล (Act of State) โดยมีผลกระทบทางจริยธรรม และ โดยเฉพาะความเป็นอิสระของศาลสูงสุด (Supreme Court) ทำให้เกิดความกังวล ทางจริยธรรม เพราะศาลสูงสุดมีอำนาจในการวินิจฉัยเรื่องจริยธรรม ซึ่งอาจนำไปสู่ การละเมิดทางศีลธรรมในการตัดสินการตีความทางประวัติศาสตร์ของรัฐธรรมนูญ การวินิจฉัยของศาลสูงสุด (Supreme Court) อาจผลกระทบทางจริยธรรมที่สำคัญต่อ

³ Paul Bloker, "Democratic Ethics, Constitutional Dimensions, and Constitutionalisms," September 1, 2010, <https://scispace.com/papers/democratic-ethics-constitutional-dimensions-and-4ttgvdz4yi>.

นโยบายสาธารณะ (Public Policy) และการปกครอง (Governance) ความท้าทายในการใช้งานจริยธรรมลักษณะอัตนัยของจริยธรรม ทำให้การประยุกต์ใช้ภายในกรอบรัฐธรรมนูญมีความซับซ้อน ซึ่งนำไปสู่ความท้าทายในการจัดการกับการทุจริตและความรับผิดชอบ การเพิ่มขึ้นของนักการเมืองมืออาชีพและกลุ่มผลประโยชน์พิเศษ ทำให้การกำกับดูแลทางจริยธรรมที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ซึ่งบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการปรับตัวที่สามารถจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมร่วมสมัยได้ดี

บทความนี้เป็นการศึกษารัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาและรัฐธรรมนูญของประเทศไทย ในเรื่องมาตรการในการควบคุมการฝ่าฝืนจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนของทั้งสองประเทศ

2. วัตถุประสงค์

2.1. เพื่อศึกษารัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องการฝ่าฝืนจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.1. เพื่อนำเรื่องการใช้มาตรการควบคุมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติทางจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนของสหรัฐอเมริกามาเปรียบเทียบกับเรื่องการควบคุมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนของประเทศไทย

3. ที่มาของการเขียนบทความ

ที่มาของการเขียนบทความนี้ คือผู้เขียนเห็นว่านักการเมืองของไทย หรือข้าราชการระดับสูงของไทย ในปัจจุบันมีปัญหาในเรื่องการขาดจริยธรรม และมีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และการวินิจฉัยของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ทำให้ผู้เขียนอยากศึกษาและเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาว่าม็องค์กรใดที่ทำหน้าที่พิจารณาในเรื่องจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives) อย่างไร

ศึกษารัฐธรรมนูญของประเทศไทยว่าองค์กรใดที่มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

4. เนื้อเรื่อง

ประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America)

หลักกฎหมายในเรื่องจริยธรรมของนักการเมืองตามรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา นั้นได้มีการวางไว้เป็นหลักการพื้นฐานทางจริยธรรมห้ามมีการฝ่าฝืนโดยเด็ดขาด เพราะในประเทศของสหรัฐอเมริกาจะเคารพและหวงแหนในรัฐธรรมนูญอย่างมาก ทำให้มีการปกป้องรัฐธรรมนูญมาอย่างยาวนานจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 200 กว่าปี ที่ผ่านมา และรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาได้วางหลักการสำคัญเกี่ยวกับจริยธรรมของ นักการเมืองไว้ใน 3 มิติหลัก:

4.1 การรับใช้สาธารณะ (Public Service)

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา หมวด 2 มาตรา 1 วรรคแปด ก่อนเข้ารับบริหารงาน ในตำแหน่งประธานาธิบดีจะต้องกล่าวคำสาบานตนหรือให้คำยืนยันดังนี้ “ข้าพเจ้า ขอสาบาน (หรือขอยืนยัน) ว่าข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประธานาธิบดี แห่งสหรัฐฯ อย่างซื่อสัตย์ และจะทำการดีที่สุดตามความสามารถของข้าพเจ้าเพื่อ ปกป้อง รักษา และพิทักษ์รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐฯ”⁴ ซึ่งเป็นการระบุถึงหน้าที่ของผู้ นำในการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ เน้นย้ำถึงความซื่อสัตย์และ ความรับผิดชอบต่อประชาชน

4.2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา หมวด 1 มาตรา 6 ในขณะที่ได้รับเลือกตั้ง ห้ามมิให้ สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งใด ๆ ในรัฐบาลสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งหรือเงินประจำตำแหน่งที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงที่สมาชิกวุฒิสภา

⁴ U.S. Const. art. II, § 1, “Before he enter on the Execution of his Office, he shall take the following Oath or Affirmation. I do solemnly swear (or affirm) that I will faithfully execute the Office of President of the United States, and will to the best of my Ability, preserve, protect and defend the Constitution of the United States.

นั้นมีส่วนผ่านกฎหมายในเรื่องตำแหน่งและเงินประจำตำแหน่งนั้นด้วย และผู้ที่ดำรงตำแหน่งในรัฐบาลของสหรัฐฯ อยู่แล้วจะเป็นสมาชิกสภาใดสภาหนึ่งในขณะที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ไม่ได้⁵ ระบุถึงหน้าที่ของแต่ละส่วนข้อจำกัดเพื่อป้องกันการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน ห้ามนักการเมืองรับของขวัญหรือเงินตอบแทนที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

4.3 ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (Transparency and Accountability)

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ยังบัญญัติให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจผ่านระบบการแบ่งแยกอำนาจ (Checks and Balances)

การควบคุมโดยใช้กลไกการควบคุมทางจริยธรรม ซึ่งมีโทษถึงการถอดถอนออกจากตำแหน่ง (Impeachment)

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา หมวด 2 มาตรา 4

การถอดถอนประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และข้าราชการพลเรือนของสหรัฐฯ ออกจากตำแหน่ง ทำได้โดยถูกขับออกออกจากตำแหน่งในความผิดของการขายชาติ การรับสินบน หรือความผิดทางอาญาที่ร้ายแรง รวมทั้งความผิดทางอาญาในระดับสหุโทษ⁶

การตรวจสอบและถ่วงดุล รัฐสภามีอำนาจในการควบคุมและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกานั้นได้บัญญัติให้ศาลสูงสุด (Supreme Court) ทำหน้าที่ตีความกฎหมายและวินิจฉัยกรณีพิพาท บทลงโทษทางจริยธรรม มีดังนี้ คือ

⁵ U.S. Const. art. I, § 6, “The Senators and Representatives shall receive a Compensation for their Services, to be ascertained by Law, and paid out of the Treasury of the United States. They shall in all Cases, except Treason, Felony and Breach of the Peace, be privileged from Arrest during their Attendance at the Session of their respective Houses, and in going to and returning from the same; and for any Speech or Debate in either House, they shall not be questioned in any other Place.

⁶ U.S. Const. art. II, § 4, “The President, Vice President and all civil Officers of the United States, shall be removed from Office on Impeachment for, and Conviction of, Treason, Bribery, or other high Crimes and Misdemeanors.

1. การปลดออกจากตำแหน่ง
2. การห้ามดำรงตำแหน่งสาธารณะในอนาคต
3. โทษทางอาญากรณีกระทำความผิดกฎหมาย⁷

“ความยุติธรรมที่เท่าเทียมภายใต้กฎหมาย” ข้อความเหล่านี้ ซึ่งเขียนไว้เหนือทางเข้าหลักของอาคารศาลสูงสุด แสดงถึงความรับผิดชอบสูงสุดของศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกา ศาลเป็นศาลสูงสุดของประเทศ สำหรับคดีและข้อโต้แย้งทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ในฐานะผู้ตัดสินขั้นสุดท้ายของกฎหมาย ศาลมีหน้าที่รับรองคำมั่นสัญญาต่อประชาชนชาวอเมริกาถึงความยุติธรรมที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และด้วยเหตุนี้ ศาลสูงสุดจึงทำหน้าที่เป็นผู้พิทักษ์และเป็นผู้ที่ตีความรัฐธรรมนูญด้วย⁸

จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติในเรื่องจริยธรรมของนักการเมืองไว้ในรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา เพื่อมุ่งเน้นการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนและปกป้องระบอบประชาธิปไตยของสหรัฐอเมริกา โดยสร้างกลไกที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร โดยศาลสูงสุด (Supreme Court) มีอำนาจตีความกฎหมาย เมื่อศาลสูงสุดมีคำตัดสินเกี่ยวกับประเด็นทางรัฐธรรมนูญ คำตัดสินดังกล่าวถือเป็นอันที่สุดโดยสมบูรณ์

ประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958)⁹

หลักการสำคัญ ประมวลจริยธรรมนี้เป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญซึ่งกำหนดมาตรฐานความประพฤติสำหรับเจ้าหน้าที่และนักการเมืองของสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยหลักการ 10 ประการหลัก:

1. การยึดมั่นในประโยชน์สาธารณะ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ ทำงานเพื่อประชาชนอย่างซื่อสัตย์และมีประสิทธิภาพ

⁷ Constitution of the United States. The Federalist Papers Federal Ethics Laws

⁸ Supreme Court of the United States.

⁹ Code of Ethics for Government Service 1958.

2. ความซื่อสัตย์และความโปร่งใส ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจนำไปสู่การทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน

3. การรักษาความเป็นกลางทางการเมือง ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ทางการเมืองส่วนตน ให้บริการประชาชนโดยไม่คำนึงถึงพรรคการเมืองหรือความคิดเห็นส่วนตัว

4. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่ละเมิดกฎระเบียบราชการ

5. การใช้ทรัพยากรของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรและงบประมาณแผ่นดินอย่างประหยัดและคุ้มค่า หลีกเลี่ยงการสิ้นเปลืองหรือใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น

6. การรักษาความลับของทางราชการ ปกป้องข้อมูลชั้นความลับของหน่วยงาน ไม่เปิดเผยข้อมูลที่อาจกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

7. การให้เกียรติและเคารพสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเคารพและให้เกียรติ ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

8. ความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ พร้อมรับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยข้อมูลและผลการปฏิบัติงานต่อสาธารณะ

9. การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แสวงหาความรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างสม่ำเสมอ ติดตามการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในการบริหารราชการ

10. จรรยาบรรณวิชาชีพ รักษามาตรฐานทางจริยธรรมในวิชาชีพสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่

ความสำคัญของประมวลจริยธรรม ประมวลจริยธรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ:

1. สร้างความน่าเชื่อถือในระบบราชการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
2. ส่งเสริมธรรมาภิบาลในการบริหารประเทศ

บทลงโทษ หากฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม คือ

1. การตักเตือน
2. การพักงาน

3. การปลดออกจากตำแหน่ง

4. การดำเนินคดีตามกฎหมาย¹⁰

ประเทศไทย (Thailand)

รัฐธรรมนูญของประเทศไทย ได้มีการบัญญัติเรื่องการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ในกฎหมายระดับรัฐธรรมนูญ เริ่มมีการบัญญัติเรื่องการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540¹¹ ต่อมามีการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550¹² มีบทบัญญัติเรื่องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ในรัฐธรรมนูญ และเมื่อมีการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560¹³ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ 20 ของประเทศไทย ยังมีบทบัญญัติเรื่องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่องการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยนั้น กฎหมายใช้คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” (3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร¹⁴

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 11 ศาลรัฐธรรมนูญ

มาตรา 210 ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

¹⁰ H.R. Res. 8806, 85th Cong., 2nd sess. (1958).

¹¹ ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 114, ตอนที่ 55 ก, 11 ตุลาคม 2540, หน้า 1.

¹² ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 124, ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2550, หน้า 1.

¹³ ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134, ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560, หน้า 1.

¹⁴ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542.

- (1) พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย
- (2) พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ
- (3) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ¹⁵

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 12 องค์กรอิสระ ส่วนที่ 4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา 234 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการทุจริต¹⁶

มาตรา 235 ภายใต้บังคับมาตรา 236 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัย หรือมีการกล่าวหาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ตามมาตรา 234 (1) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

¹⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, หมวด 11 ศาลรัฐธรรมนูญ, มาตรา 210.

¹⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, หมวด 12 องค์กรอิสระ, ส่วนที่ 4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, มาตรา 234.

(1) ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา 226 วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาโดยอนุโลม

วรรคสาม เมื่อศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้¹⁷

ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง พ.ศ. 2561¹⁸

ข้อ 3 ในระเบียบนี้ ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะผู้ไต่สวนอิสระ” หมายความว่า คณะบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ซึ่งประธานศาลฎีกาแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในการกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

“มาตรฐานทางจริยธรรม” หมายความว่า มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดขึ้นตามมาตรา 219 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรฐานทางจริยธรรม

¹⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, หมวด 12 องค์การอิสระ, ส่วนที่ 4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, มาตรา 235.

¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135, ตอนที่ 87 ก, 1 พฤศจิกายน 2561, หน้า 15.

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว¹⁹

5. บทวิเคราะห์

คำว่า“จริยธรรม” (Ethics) เป็นคำพื้นฐานที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นคำที่คนในสังคมทุก ๆ สังคมได้วางหลัก ให้คนในสังคมแต่ละสังคมต้องหลีกเลี่ยงการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ มาตรฐานทางจริยธรรมแต่ละสังคมย่อมไม่เหมือนกัน จึงมีความจำเป็นที่สังคมนั้น ๆ ต้องวางหลักจริยธรรมของสังคมเพื่อใช้ในสังคมของตนเอง

บทความนี้ ศึกษาการใช้มาตรการทางจริยธรรมควบคุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาการใช้มาตรการทางจริยธรรมควบคุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของอเมริกา

จะเห็นได้ว่าการศึกษารัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกา (Constitution of the United States) ซึ่งกฎหมายในระดับรัฐธรรมนูญและเป็นกฎหมายสูงสุดที่ได้บัญญัติการควบคุมผู้บริหารประเทศทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ซึ่งรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา หมวด 2 มาตรา 1 วรรคแปด ได้วางหลักว่าให้ประธานาธิบดีปฏิญาณว่าจะทำหน้าที่อย่างซื่อสัตย์และจะทำงานที่ดีที่สุดตามความสามารถของข้าพเจ้าเพื่อปกป้อง รักษา และพิทักษ์รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐฯ ซึ่งเป็นภาระถึงหน้าที่ของผู้ผู้นำในการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ เน้นย้ำถึงความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อประชาชน

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา หมวด 1 มาตรา 6 ในขณะที่ได้รับเลือกตั้ง ห้ามมิให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งใด ๆ ในรัฐบาลสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตำแหน่งหรือเงินประจำตำแหน่งที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงที่สมาชิกรัฐสภานั้นมีส่วนผ่านกฎหมายในเรื่องตำแหน่งและเงินประจำตำแหน่งนั้นด้วย และผู้ที่ดำรงตำแหน่งในรัฐบาลของสหรัฐฯ อยู่แล้วจะเป็นสมาชิกสภาใดสภาหนึ่งในขณะที่ตน

¹⁹ ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง พ.ศ. 2561.

ดำรงตำแหน่งอยู่ไม่ได้ ระบุถึงหน้าที่ของแต่ละส่วนข้อจำกัดเพื่อป้องกันการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน ห้ามนักการเมืองรับของขวัญหรือเงินตอบแทนที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เป็นการแบ่งแยกอำนาจของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติอย่างชัดเจนเพื่อให้แต่ละฝ่ายทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติเรื่องการตรวจสอบและถ่วงดุลของอำนาจต่าง ๆ โดยรัฐสภามีอำนาจในการควบคุมและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน

เมื่อมีการละเมิดจริยธรรมของฝ่ายบริหารของประเทศหรือมีการละเมิดจริยธรรมของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ศาลสูงสุด (Supreme Court) มีอำนาจในการวินิจฉัยและทำหน้าที่ตีความกฎหมายและวินิจฉัยกรณีพิพาทในเรื่องบทลงโทษทางจริยธรรม โดยมีโทษคือ การปลดออกจากตำแหน่ง การห้ามดำรงตำแหน่งสาธารณะในอนาคต และโทษทางอาญากรณีกระทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้ยังมีกฎหมายระดับรองจากรัฐธรรมนูญบัญญัติในเรื่องการควบคุมจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มขึ้น เพื่อควบคุมนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องละเมิดจริยธรรมคือ ประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958) จะพบว่าหลักการสำคัญของประมวลจริยธรรมนี้เป็นแนวปฏิบัติที่ซึ่งกำหนดมาตรฐานการควบคุมความประพฤติและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่และนักการเมืองของสหรัฐอเมริกา และมีข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติและห้ามละเมิดอยู่ 10 ข้อ และถ้าไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนเปรียบเสมือนฝ่าฝืนบทบัญญัติทางจริยธรรมของประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958) บทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ การตักเตือน การพักงาน การปลดออกจากตำแหน่ง และการดำเนินคดีตามกฎหมาย

กระบวนการขั้นตอนเมื่อมีการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนจริยธรรมตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ หรือมีผู้ไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ศาลสูงสุด (Supreme Court) จะเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยคดี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนจริยธรรมตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958)

เปรียบเทียบการฝ่าฝืนจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูงของประเทศไทยนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้บัญญัติคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” (3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้มีการกำหนดคำนิยาม “มาตรฐานทางจริยธรรม” ไว้ในระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง พ.ศ. 2561 หมายความว่า มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดขึ้นตามมาตรา 219 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว

กระบวนการเรื่องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติ ผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัย คือ

1. ศาลรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 11 ศาลรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้ในมาตรา 210 ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (3) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แสดงให้เห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยและพิจารณาในเรื่องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

2. ศาลฎีกา ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 12 องค์การอิสระ ส่วนที่ 4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา 234(1) ได้บัญญัติในเรื่องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง

จริยธรรมอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย และประธานศาลฎีกาต้องแต่งตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระ พิจารณาวินิจฉัยคดีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ

ผลการของการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญหรือของศาลฎีกาโดยคณะผู้ไต่สวนอิสระมีผลผูกพันและสมบูรณ์ ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดต้องคดีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ผลคือต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอาจจะต้องห้ามมีสิทธิทางการเมืองอื่นอีก

6. บทสรุป

จากการศึกษากฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น ๆ ทั้งของประเทศสหรัฐอเมริกาและของประเทศไทย พบว่าการใช้มาตรการทางจริยธรรมเพื่อควบคุมความประพฤติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะแม้มีข้อบังคับเกี่ยวห้ามฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองหรือข้าราชการระดับสูง ก็ยังมีการละเมิดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมให้เห็นกันอยู่

บทบัญญัติกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและของไทย มีบทบัญญัติคล้ายกันคือ มีบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องการใช้มาตรการทางจริยธรรมควบคุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือการใช้มาตรการทางจริยธรรมควบคุมฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ รวมทั้งข้าราชการระดับสูง เพราะเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยและอำนาจมาจากประชาชน

จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญและประมวลจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Code of Ethics for Government Service 1958) ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้น ได้ใช้คำว่า “จริยธรรม” ส่วนรัฐธรรมนูญของไทย ได้ใช้คำว่า “จริยธรรมอย่างร้ายแรง” ซึ่งผู้เขียนคงต้องศึกษาต่อไปว่าแตกต่างอย่างเป็นสาระสำคัญหรือไม่

รายการอ้างอิง (References)

เอกสาร

- ศาลฎีกา. ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง พ.ศ. 2561
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 87 ง (1 พฤศจิกายน 2561): 1-4.
- Constitution of the United States. United States Congress. Code of Ethics for Government Service. H. Con. Res. 175, 85th Cong. (1958).
- Constitution of the United States The Federalist Papers Federal Ethics Laws.
- Supreme Court of the United States. Supreme Court of the United States. Washington, DC: Government Publishing Office, n.d.
- United States. House Resolution 8806. 85th Cong., 2nd sess. 1958.

เว็บไซต์

- Bloker, Paul. “Democratic Ethics, Constitutional Dimensions, and Constitutionalisms.” September 1, 2010. <https://scispace.com/papers/democratic-ethics-constitutional-dimensions-and-4ttgvdz4yi>.
- Noor Farihah Mohd Noor. “Constitution and Ethics.” International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences. June 13, 2022. <https://hrmars.com/index.php/IJARBSS/article/view/14676/Constitution-and-Ethics>.

กฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

2542

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.